

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

20 juni 1997

ONTWERP VAN DECREET

houdende goedkeuring van de Euro-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten enerzijds, en de republiek Tunesië anderzijds, en de bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, de protocollen 1, 2, 3, 4 en 5, en de slotakte, ondertekend in Brussel op 17 juli 1995

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Stefaan Platteau**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jef Sleeckx.

Vaste leden : de heren Leo Cannaerts, Paul Deprez, Freddy Sarens, Herman Suykerbuyk, Hugo Van Rompaey ;

de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge, Stefaan Plateau ;

de heren Fred Dielens, Patrick Hostekint, Jef Sleeckx ;

de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire ;

de heer Paul Van Grembergen ;

mevrouw Cecile Verwimp-Sillis.

Plaatsvervangers :

de heren Herman Candries, Paul Dumez, mevrouw Brigitte Grouwels, de heren Jef Van Looy, Johan Weyts ;

de heren Jacques Devolder, Jaak Gabriels, Didier Ramoudt ;

de heer Jacques Timmermans, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, de heer Tuur Van Wallendael ;

de heren Christian Verougstraete, Emiel Verrijken ;

mevrouw Nelly Maes ;

de heer Johan Malcorps.

Zie :

622 (1996-1997)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUDSOPGAVE

Blz.

I.	Inleidende toelichting door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie	
I.1.	Algemene inleiding	4
I.2.	De Euro-mediterrane associatie-overeenkomst met Tunesië	
	A. Politieke dialoog	5
	B. Vrij verkeer van goederen	5
	C. Recht van vestiging en diensten	5
	D. Economische samenwerking	5
	E. Sociale en culturele samenwerking	5
	F. Financiële samenwerking	5
I.3.	Ratificatie-verzoek	6
II.	Algemene bespreking	
II.1.	Appreciatie voor het akkoord	6
II.2.	Marktliberalisering	6
II.3.	Liberalisering van de handel in landbouwproducten	7
II.4.	Toename van het delokalisatie-risico ten gevolge van de vrijmaking van de investeringen	8
II.5.	Sociale samenwerking	8
II.6.	Onvoldoende concrete economische resultaten van de door de EU geleverde financiële inspanningen	8
II.7.	Varia	
	A. Leefmilieu	8
	B. Energie	8
	C. Financiële diensten	8
	D. Telecommunicatie en informatietechnologie	9
	E. Witwaspraktijken	9
	F. Drugsbestrijding	9
II.8.	Taalgebruik in de contacten tussen het Vlaams Parlement en in België gevestigde ambassades	9
III.	Stemmingen	
III.1.	Artikelsgewijze stemming	10
III.2.	Eindstemming	10

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden werd op maandag 16 juni het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Euro-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten enerzijds, en de republiek Tunesië anderzijds, en de bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, de protocollen 1, 2, 3, 4 en 5, en de slotakte, ondertekend in Brussel op 17 juli 1995 ten gronde besproken. Het ontwerpdecreet werd door de commissie goedgekeurd op haar bijeenkomst van dinsdag 17 juni 1997.

I. INLEIDENDE TOELICHTING DOOR DE HEER LUC VAN DEN BRANDE, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN, WETENSCHAP, EN TECHNOLOGIE

I.1. Algemene inleiding

Sedert het einde van de jaren zeventig heeft de Europese Gemeenschap samenwerkingsovereenkomsten gesloten met de meeste mediterrane derde landen (d.w.z. die mediterrane landen die geen lidstaat zijn), de zogenaamde MDL's. Met Tunesië gebeurde dit op 25 april 1976. Deze overeenkomsten voorzien in de vrije toegang voor industriële goederen tot de communautaire markten en de preferentiële toegang voor landbouwproducten. Op financieel vlak werd samengewerkt aan de hand van vijfjaarlijkse financiële protocollen die middelen ter beschikking stellen ter financiering van ontwikkelingsprojecten en economische samenwerking.

In het licht van de geopolitieke veranderingen na de val van de Berlijnse muur, maakte de Europese Commissie een grondige analyse van de toenmalige betrekkingen met de mediterrane derde landen, hetgeen resulteerde in het uittekenen van een zogenaamd "Nieuw Middellandse-Zeebeleid"¹. De krachtlijnen van dit beleid werden in december

1990 door de Raad vastgelegd. Het proces dat hierdoor in gang gezet werd, heeft geleid tot onderhandelingen over, en het sluiten van zogenaamde euro-mediterrane overeenkomsten met de landen uit deze regio. Deze associatie-akkoorden worden gedomineerd door vier belangrijke onderwerpen: een politieke dialoog, de industriële vrijhandel, de economische, sociale en culturele samenwerking, en een passende financiële samenwerking. Het versterken van de economische banden tussen Europa enerzijds, en de Maghreb² en de Mashrak³ anderzijds, vormt een zeer belangrijk element van het Nieuwe Middellandse-Zeebeleid, maar is geen doel op zich. Het geleidelijk creëren van één grote vrijhandelszone moet eerder gezien worden als een middel om het partnerschap met de landen van het Middellandse-Zeegebied wezenlijk uit te diepen.

Op enkele uitzonderingen na, werd en wordt met alle mediterrane derde landen onderhandeld over de sluiting van euro-mediterrane associatie-overeenkomsten. Tunesië beet de spits af, en ondertekende op 17 juli 1995 het eerste akkoord van dit type. Intussen ondertekenden ook Israël (20 november 1995) en Marokko (20 februari 1996) dergelijke akkoorden. De onderhandelingen met Jordanië en Libanon zouden volgens de planning nog dit jaar tot de ondertekening van akkoorden moeten kunnen leiden. De gesprekken met Egypte, Algerije en Syrië zijn op dit moment minder ver gevorderd.

² De Maghreb is een voornamelijk Franse benaming voor Noord-Afrika ten westen van Egypte (afkomstig van het Arabisch voor "het Westen"). Libië, Tunesië, Algerije, Marokko en Mauritanië behoren tot de Maghreb. In het kader van de euro-mediterrane politiek werd en wordt onderhandeld met Tunesië, Marokko en Algerije. Mauritanië behoort geografisch zeker niet meer tot het Middellandse-Zeebekken, en Libië maakt het voorwerp uit van internationale sancties. In termen van EG-beleid t.o.v. de MDL's, valt de Maghreb derhalve samen met het westelijke gedeelte van de Middellandse Zee. Een meer gebruikelijke terminologie is "Noord-Afrika".

³ De Mashrak (of Mashrek) is een eveneens voornamelijk in de Franstalige wereld gebruikte (en uit het Arabisch afkomstige) aanduiding voor de landen aan de Middellandse Zee, die zich situeren ten oosten van Egypte (m.i.v. Egypte zelf). Alsdusdanig kunnen gelden: Syrië, Libanon, Jordanië (hoewel dit niet alsdusdanig aan de Middellandse Zee grenst), Egypte en de Autonome Palestijnse Autoriteit. Israël behoort geografisch misschien wel tot deze groep, maar vormt politiek een uitzondering (hoewel het eveneens is begrepen in de euro-mediterrane politiek van de EG). In het kader van het Europese Middellandse-Zeebeleid t.o.v. de MDL's geldt dit als het gebied van de oostelijke Middellandse Zee, heel vaak aangeduid als Midden- of Nabije Oosten. Turkije is eveneens een MDL, maar wordt samen met Cyprus en Malta tot de zone van de noordelijke Middellandse Zee gerekend.

¹ SEC (89) 1961 def. van 23.11.89 en SEC (90) 812 def. van 01.06.90. Die geactualiseerd werden in de mededelingen van de Commissie over de versterking van het Middellandse-Zeebeleid van 19 oktober 1994 [COM (94) 427 def.] en van 8 maart 1995 [COM (95) 72 def.], die mede dienden als basis voor het verslag van de Raad van 12 juni 1995.

I.2. De Euro-mediterrane associatie-overeenkomst met Tunesië

Tunesië ondertekende de overeenkomst op 17 juli 1995, en is daarmee het eerste mediterrane land dat een overeenkomst van dit type met de Europese Gemeenschap en haar lidstaten sloot. Zodra de nationale goedkeuringsprocedures zijn afgerond komt deze overeenkomst in de plaats van de samenwerkingsovereenkomst van 1976.

De voornaamste doelstellingen van de associatie zijn : de intensivering van de politieke dialoog, de geleidelijke liberalisering van de handel, de ontwikkeling van de economische en regionale betrekkingen, het aanmoedigen van de regionale integratie van de Maghreb-landen, en het bevorderen van de samenwerking.

A. Politieke dialoog

Tussen de verdragspartijen wordt een regelmatige politieke dialoog georganiseerd over alle onderwerpen van gemeenschappelijk belang. Deze dialoog wordt zowel op ministerieel niveau (in een associatieraad), als op het niveau van hoge ambtenaren (in een associatiecomité) gevoerd. Deze politieke dialoog is bestemd om een bijdrage te leveren aan de stabiliteit en de welvaart van het Middellandse-Zeegebied en aan een klimaat van begrip en tolerantie tussen de culturen.

B. Vrij verkeer van goederen

In de loop van een overgangperiode van ten hoogste twaalf jaar na de inwerkingtreding van deze overeenkomst zal geleidelijk een vrijhandelszone tot stand gebracht worden. Het preferentieel stelsel dat de Gemeenschap momenteel toepast (volledige openstelling van haar markt voor industrieproducten en het toelaten van de meeste uit Tunesië ingevoerde landbouwproducten), wordt in de overeenkomst nogmaals bevestigd. De Gemeenschap en Tunesië zullen na 14 januari 2000 de situatie bestuderen om liberaliseringsmaatregelen vast te stellen die beide partijen met ingang van 1 januari 2001 moeten toepassen.

C. Recht van vestiging en diensten

De overeenkomst bevat de intentie om het vestigingsrecht van vennootschappen op het grondgebied van de verdragspartijen wederzijds te erkennen, en de dienstverlening door vennootschappen

te liberaliseren. De associatieraad doet de nodige aanbevelingen met het oog op de uitvoering van deze doelstellingen.

D. Economische samenwerking

Om Tunesië te steunen op vlak van duurzame economische en sociale ontwikkeling, voorziet dit associatie-akkoord verschillende vormen van samenwerking met de Europese Gemeenschap en haar lidstaten. Deze samenwerking bestrijkt vele domeinen, het gaat daarbij voornamelijk om industriële samenwerking, bevordering en bescherming van investeringen, agro-alimentaire en industriële normen en conformiteitsbeoordeling, kleine en middelgrote ondernemingen, financiële diensten, onderwijs en opleiding, vervoer, telecommunicatie, energie, wetenschappelijke samenwerking, milieu, toerisme, samenwerking op douanegebied, drugsbestrijding, de bestrijding van het witwassen van geld en statistische samenwerking. Het moge duidelijk zijn dat een niet gering aantal van die domeinen onder de bevoegdheid van de gemeenschappen en gewesten vallen.

E. Sociale en culturele samenwerking

Elke lidstaat van de Unie past op de werknemers van Tunesische nationaliteit die op zijn grondgebied werkzaam zijn, een arbeidsregeling toe die wordt gekenmerkt door het ontbreken van elke discriminatie tussen deze werknemers en de eigen onderdanen voor wat betreft de arbeidsvoorwaarden, de lonen en het ontslag.

F. Financiële samenwerking

De Europese Unie zal aan de hand van passende financiële middelen een financiële samenwerking ten gunste van Tunesië instellen. Het bedrag van deze financiële samenwerking wordt niet in de overeenkomst vastgelegd. Het bedrag dat Tunesië ter beschikking zal worden gesteld, wordt uitgetrokken op een globale enveloppe voor de hele mediterrane regio. Het beheer van deze gelden zal worden geregeld door de MEDA-verordening⁴ die

⁴ Verordening (EG) Nr. 1488/96 van de Raad van 23 juli 1996 inzake financiële en technische maatregelen ter ondersteuning van de hervorming van de economische en maatschappelijke structuren in het kader van het Europees-mediterrane partnerschap (MEDA), Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen, 30/07/96, Nr. L 189, pp. 1-9.

voor de periode 1995-1999 een referentiebedrag van 3.424 mecu (miljoen ecu) voorziet. De verdeling en de toekenning van de financiële steun zal mee gebaseerd zijn op driejarige indicatieve programma's die de Commissie per land zal opstellen.

I.3. Ratificatie-verzoek

Zeventien maanden na de Conferentie van Barcelona⁵, vond op 15 en 16 april 1997 op Malta de tweede euro-mediterrane conferentie van de ministers van Buitenlandse Zaken plaats. Deze ministeriële topconferenties geven belangrijke impulsen aan het euro-mediterrane partnerschap, en kijken nauwlettend toe op de vooruitgang die terzake wordt geboekt. In Malta werd dan ook de wens uitgesproken om de reeds ondertekende verdragen zo snel mogelijk te ratificeren.

Ingevolge de nieuwe bevoegdheden toegekend in artikel 167, §3 van de grondwet inzake het sluiten van verdragen, en overeenkomstig artikel 16 van de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen van 8 augustus 1980, zoals gewijzigd bij de bijzondere wet van 5 mei 1993, hebben gemengde verdragen eerst gevolg nadat zij de instemming van de bevoegde raden / deelstaatarlamenten gekregen hebben. Aangezien dit euro-mediterraan akkoord bepalingen omvat inzake culturele en economische samenwerking, zal het ook door het Vlaams Parlement goedgekeurd moeten worden vooraleer deze in werking zullen kunnen treden.

De minister-president vraagt de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden dan ook met aandrang dit ontwerp van decreet te willen goedkeuren.

II. ALGEMENE BESPREKING

II.1. Appreciatie voor het akkoord

De heer Stefaan Platteau spreekt in algemene zin zijn waardering uit over de inhoud van het akkoord, evenals over de snelle voorlegging ter ratificatie ervan aan het Vlaams Parlement (het

⁵ Van 26 tot 28 november had in Barcelona de eerste euro-mediterrane conferentie plaats, waaraan werd deelgenomen door de 15 ministers van Buitenlandse Zaken van de lidstaten van de Europese Unie, de ministers van Buitenlandse Zaken van 11 Middellandse Zeelanden, evenals de president van de Palestijnse Autoriteit.

akkoord zelf werd immers maar op 17 juli 1995 ondertekend). Hij drukt zijn hoop uit dat dit eerste akkoord ook een voorbeeldfunctie kan vervullen voor een verdere Europese doorbraak naar de overige mediterrane derde landen toe, zodat men op termijn kan komen tot een grote euro-mediterrane vrijhandelszone.

II.2. Marktliberalisering

Onder verwijzing naar artikel 6 van de euro-mediterrane overeenkomst, luidens hetwelke over een periode van 12 jaar een vrijhandelszone dient te worden tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschap en Tunesië, constateert mevrouw Cecile Verwimp-Sillis dat hier eens te meer het beginsel van de vrije markt als alleenzaligmakend principe naar voor wordt geschoven. Een totale, en vooral onvoorwaardelijke, vrijmaking van de wereldhandel lijkt haar nochtans niet aangewezen, aangezien zulks in de huidige situatie ernstige nadelen en risico's met zich brengt.

Refererend aan de actie "Schone Kleren"⁶, meent mevrouw Cecile Verwimp-Sillis dat het nu toch duidelijk moet zijn geworden dat het niet opgaat om zomaar (d.w.z. zonder het aanbrengen van correcties) de invoer van allerhande goederen vrij te laten. Dat type van vrijhandel komt immers in genen dele de lokale bevolking ten goede. Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis wenst in dit licht ook van de minister-president te vernemen of de artikelen 24, 25, 26, 27 en 28 van de Euro-mediterrane overeenkomst met Tunesië misschien een grondslag kunnen bieden om dergelijke wenselijk geachte correcties door te voeren. Zij had dan ook graag vernomen wat de concrete betekenis is van deze artikelen.

⁶ Het Schone Kleren-overleg is een samenwerkingsverband van organisaties (vakbonden, consumenten-, milieu- en ontwikkelingsorganisaties) die zich inzetten voor de wereldwijde verbetering van de arbeidsomstandigheden in de kledingindustrie. Veel van de in het Westen gekochte kleding wordt immers geproduceerd in lage-loonlanden. Het Schone Kleren-overleg is actief in Nederland, België, Frankrijk, Duitsland en Engeland, en heeft een Schone Kleren-campagne opgezet, die gericht is op voorlichting en mobilisatie van de consument, ten-einde, via druk vanwege die consument, een gedragscode (het Eerlijk Handels Handvest) te doen aanvaarden door de grote winkelbedrijven. Begin mei 1997 werd, in het kader van een ruimere Europese actie, hieromtrent ook actie gevoerd in België.

Ten algemenen titel antwoordt de minister-president hierop dat economische vrijhandelsakkoorden vaak ten onrechte worden gezien als zouden ze enkel en alleen gunstig zijn voor de economisch sterkste partner. De ervaring leert echter dat dergelijke akkoorden per definitie een twee-richtingsgegeven zijn, waarbij de balans finaal gunstig uitvalt voor de beide betrokken partners. Ook dit vrijhandelsakkoord zal, alleen al door het feit dat Tunesië nu bijkomend een aantal produkten kan afzetten op de Europese markt, bijdragen tot de lokale ontwikkeling in Tunesië. De schaalvoordelen van de economische integratie in een groter marktgeheel zijn immers onmiskenbaar.

Dit gezegd zijnde, verklaart de minister-president echter zeker ook niet blind te zijn voor de nadelen en risico's die potentieel aan dergelijke vrijhandelsovereenkomsten verbonden kunnen zijn. In het bijzonder verklaart hij bekend te zijn met, en ook sympathiek te staan tegenover de "Schone Kleren"-problematiek. Hieromtrent kan hij overigens meedelen dat dit punt concreet werd en wordt opgenomen binnen, en door, de Europese Unie, en dat Vlaanderen zulks goedkeurt.

In meer algemene zin vormen textielprodukten overigens nog in zekere mate een uitzondering op de algemene vrijhandelsbepalingen. Daar waar (bijna alle) textielgoederen uit Tunesië nu al aan nultarief de Europese Unie binnenkomen, zijn er theoretisch wel nog quota-beperkingen. Er zijn in die zin dus nog steeds restricties, dat (bepaalde) textielgoederen het voorwerp uitmaken van tweejaarlijks te herziene overeenkomsten waarin op vrijwillige basis (zeer ruime) heffingsvrije invoerquota worden bepaald. De ingevoerde textielgoederen die de quota overschrijden, worden onderworpen aan een heffing, teneinde te komen tot een egalisatie met een referentieprijis. Deze referentieprijis is een kunstmatig gezette minimumprijis waartegen goederen kunnen geïmporteerd worden. Dergelijke overeenkomsten situeren zich in het kader van de GATT, of de huidige Wereldhandelsorganisatie (World Trade Organization). Er dient echter wel gezegd dat de bestaande quota de laatste jaren maar zeer zelden meer werden overschreden, en ook niet meer scherp werden afgedwongen. Voor het overige is het op het terrein van quota en tarieven ook zo dat de vrijhandelsovereenkomsten tussen de Europese Unie (die reeds een vrijhandelszone is) en derde landen inderdaad vaak wel asymmetrisch zijn, maar dan in de zin dat het vooral die derde landen zijn die hun quota en tarieven (geleidelijk) moeten opgeven.

De overige verdragsartikels die werden aangehaald zijn in deze niet relevant. Het betreft hier met name een aantal klassieke bepalingen die worden gehanteerd om de totstandkoming van vrijhandelszones te vergemakkelijken via het introduceren van bepaalde clausules en begeleidende maatregelen. Bij de betreffende artikels gaat het over de traditionele vrijwaringsclausule, de antidumpingclausule, en de clausule die beperkingen op de invoer, uitvoer en doorvoer toestaat voor zover ze uit hoofde van de bescherming van de openbare zedelijkheid, de openbare orde en de gezondheid gerechtvaardigd zijn.

II.3. Liberalisering van de handel in landbouwprodukten

De heer Luk Van Nieuwenhuysen drukt zijn ongerustheid uit over de verdragsbepalingen nopens het vrijmaken van de handel in landbouwprodukten (artt. 15-18). Van de minister-president had hij graag vernomen of deze handelsliberalisering nadelige effecten kan sorteren voor de Vlaamse land- en tuinbouwsector ?

De minister-president antwoordt hierop dat er voor landbouwprodukten nog geen volledige liberalisering is voorzien. Het landbouwluk van de overeenkomst moet daarenboven in het jaar 2000 herbekeken worden. Het akkoord in zijn huidige vorm bevestigt vooral de reeds bestaande wederzijdse preferentiële toegang tot elkaars markten die voor bepaalde landbouwproducten reeds bestond, waarbij voor sommige producten die markttoegang ook nog eens gemakkelijker wordt gemaakt.

In de mate dat Tunesische landbouwprodukten gemakkelijker toegang krijgen tot de Europese Unie zal zulks potentieel vooral een probleem vormen voor de landbouwsector in de zuidelijke landen van de Europese Unie (Italië, Spanje, Portugal, Frankrijk, Griekenland), die dezelfde producten produceren⁷. Voor onze markten kan de bijkomende concurrentie vanuit Tunesië in principe niet van dien aard zijn dat er ernstige scheefftrekkingen uit kunnen voortvloeien.

⁷ Zo vormde de Tunesische eis om voortaan jaarlijks 60.000 ton olijfolie te kunnen uitvoeren naar de EG lange tijd een beletsel voor de voortgang van de onderhandelingen. Vooral Spanje, Italië en Griekenland hebben zich hiertegen heftig verzet, zodat uiteindelijk het bestaande jaarlijkse contingent van 46.000 ton werd behouden.

II.4. Toename van het delokalisatie-risico ten gevolge van de vrijmaking van de investeringen

De heer Luk Van Nieuwenhuysen drukt eveneens zijn vrees uit dat dit verdrag een dusdanig gunstig kader schept voor het investeren in Tunesië, dat een aantal ondernemingen hun productie zullen delokaliseren naar Tunesië toe. Diverse Vlaamse textielondernemingen zouden daar overigens reeds actief zijn. Een reeds bestaand gegeven zou door dit verdrag dus een extra-impuls kunnen krijgen, hetgeen toch niet de bedoeling kan zijn.

II.5. Sociale samenwerking

De heer Luk Van Nieuwenhuysen had van de minister-president ook graag enige duiding gekregen met betrekking tot de in het eerste hoofdstuk (bepalingen inzake werknemers) van Titel VI van het verdrag voorziene sociale samenwerking. Via dit verdrag blijkt immers ook de behandeling van werknemers van Tunesische nationaliteit in de Europese Unie te worden geregeld. Meer in het bijzonder had de heer Van Nieuwenhuysen ook graag vernomen of door dit verdrag iets wordt gewijzigd aan de op vandaag bestaande situatie.

De minister-president repliceert hierop dat in deze euro-mediterrane overeenkomst, qua sociale en arbeidsrechtelijke rechten en plichten van migrerende werknemers, enkel de bestaande situatie geconsolideerd wordt. Het basisprincipe is hier dat Tunesische werknemers in de landen van de Europese Unie, inzake arbeidsrecht en sociale zekerheid, op precies dezelfde manier behandeld worden als werknemers van het EU-land in kwestie. Deze gelijke behandeling (die ook de basis is voor het vrij verkeer van werknemers binnen de Unie) gebeurt trouwens op basis van wederkerigheid. Hypothetisch kan een EU-onderdaan die in Tunesië tewerkgesteld is, dus ook vragen dat de Tunesische arbeidsrechtelijke en sociale zekerheidsbepalingen op hem zouden worden toegepast.

II.6. Onvoldoende concrete economische resultaten van de door de EU geleverde financiële inspanningen

De heer Luk Van Nieuwenhuysen verklaart dat het Vlaams Blok in hoge mate geïnteresseerd is in de economische ontwikkeling van de Maghreb-landen. In dat opzicht is hij enigszins teleurgesteld en

verontrust door de in de memorie van toelichting (op pag. 3) frequent terugkerende vermelding dat de tot nog toe geleverde inspanningen nauwelijks een significante invloed hebben gehad.

De minister-president repliceert hierop dat het tot nog toe ook over eerder geringe bedragen ging. Voor de jaren 1997 en '98 zou er 250 miljoen ecu beschikbaar gesteld worden voor Tunesië. Naar Europese normen kan zulks misschien niet echt indrukwekkend lijken, maar uitgedrukt in termen van koopkracht in Tunesië zijn die bedragen wel een stuk impressionanter.

II.7. Varia

A. Leefmilieu

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis merkt op dat de milieubepalingen van de overeenkomst (art. 48), haars inziens, ietwat schraal uitvallen. Vooral daar waar er gesteld wordt dat de samenwerking gericht dient te zijn op "het voorkomen van een verdere achteruitgang van het milieu" is er volgens haar sprake van een absoluut *minimex minimorum*. Terwijl de stelling dat er moet gestreefd worden naar de verbetering van de kwaliteit van het milieu dan weer rijkelijk vaag is. Ook vraagt zij zich af waarom de verdragspartijen wel blijken te willen samenwerken op het terrein van bodem en water, maar geen melding maken van het element lucht. Zij verklaart zich wel te kunnen vinden in het streven de volksgezondheid te beschermen, en in het streven naar een rationeel gebruik van de natuurlijke rijkdommen met het oog op een duurzame ontwikkeling.

B. Energie

Uit de bepaling in artikel 57 dat de samenwerkingsactiviteiten tussen Tunesië en de Europese Gemeenschap gericht zullen zijn op "duurzame energie", leidt mevrouw Cecile Verwimp-Sillis af dat hierdoor samenwerking op het gebied van kernenergie lijkt te worden uitgesloten. Zij juicht zulks toe.

C. Financiële diensten

De heer Stefaan Platteau ziet in de in artikel 53 van de overeenkomst voorziene samenwerking inzake financiële diensten, evenals in de harmonisatie van de terzake geldende regels, mogelijkhe-

den om financiële technieken die hier reeds gemeengoed geworden zijn te exporteren naar Tunesië. Vlaanderen heeft op dit vlak reeds expertise verworven, o.a. door het aanleren en introduceren van diverse financiële technieken in de landen van Oost- en Centraal Europa, (w.o. overigens ook Rusland).

D. Telecommunicatie en informatietechnologie

In dezelfde zin verklaart de heer Stefaan Platteau ook een groot commercieel potentieel te zien in de samenwerkingsmogelijkheden die gecreëerd worden in de sectoren van de telecommunicatie en de informatietechnologie. Diverse Vlaamse firma's hebben terzake immers een grote technische kennis en expertise opgebouwd.

E. Witwaspraktijken

De heer Stefaan Platteau schaaft zich ook uitdrukkelijk achter de in artikel 61 van het akkoord voorziene samenwerking in de strijd tegen het witwassen van geld afkomstig uit criminele activiteiten.

F. Drugsbestrijding

Ook de voorziene samenwerking inzake drugsbestrijding wordt door de heer Platteau als een zeer belangrijk onderdeel van de overeenkomst beschouwd. Deze samenwerking wordt er overigens potentieel des te effectiever op, doordat ook de voorziene anti-witwas-samenwerking uitdrukkelijk (mede) tegen de opbrengsten van drugsmisdrijven is gericht. De strijd tegen de drugs moet volgens de heer Stefaan Platteau, gezien de maatschappelijke ravages die het druggebruik en de ermee samenhangende drugscriminaliteit met zich brengen, evenals overigens de risico's op criminele infiltratie van sectoren van de economie, in elk geval een absolute prioriteit blijven in de internationale samenwerking. Aangezien er onmiskenbaar een aantal drugslijnen vanuit Noord-Afrika naar Europa lopen, is deze clausule in de euro-mediterrane overeenkomst met Tunesië bijzonder goed op haar plaats.

II.8. Taalgebruik in de contacten tussen het Vlaams Parlement en in België gevestigde ambassades

In de rand van de discussie laat de heer Karim Van Overmeire opmerken dat de diensten van de Tunesische ambassade zich bijzonder hard hebben ingespannen om dit ontwerp van decreet betreffende de euro-mediterrane overeenkomst met Tunesië zo snel als mogelijk geagendeerd te krijgen. Diverse leden van de commissie, waaronder hijzelf, in zijn hoedanigheid van ondervoorzitter van de commissie, werden hieromtrent benaderd. Op zich heeft dit niets onoorbaars. Ambassades verdedigen nu eenmaal de belangen van hun land, en het louter aandringen op parlementaire agendering van een reeds ondertekend akkoord, behoort tot hun normale taken.

Wat hem wel bijzonder onaangenaam trof, was het feit dat op de Tunesische ambassade blijkbaar niemand beschikbaar was die Nederlands sprak, zodat alle contacten in het Frans verliepen. Dit probleem beperkt zich trouwens zeker niet tot de Tunesische ambassade, de ervaring leert dat ook diverse andere ambassades Frans, of Engels gebruiken in hun contacten met het Vlaams Parlement. Nochtans zou van die ambassades verwacht mogen worden dat zij op de hoogte zijn van de bestaande taalgevoeligheden in dit land. Nog daargelaten dat de vraag kan gesteld worden hoe een ambassade effectief de belangen van een land kan verdedigen, als men geen kennis heeft van de numeriek dominante taal in het ontvangende land.

De heer Van Overmeire had van de minister-president dan ook graag vernomen of hij naar het in Brussel residerende diplomatiek korps toe, geen initiatieven kan nemen teneinde iets aan deze situatie te doen.

De voorzitter sluit zich bij deze opmerking aan. Ook hij heeft de ervaring dat de meeste delegaties die hem benaderen het Frans of het Engels hantieren. Kennis van het Nederlands blijkt maar uiterst zelden aanwezig. Hetgeen naar de Nederlandstaligen toe inderdaad maar weinig flatterend is. Ook hij had graag gezien dat de minister-president terzake een initiatief nam.

Ook de heer Stefaan Platteau vindt zich in deze opmerkingen terug. In de mate dat er aan die toestand al iets gedaan kan worden, kan zulks enkel van de minister-president uitgaan. In meer algemene zin herhaalt de heer Platteau zijn pleidooi om de taalkundige verwantschap die er nog bestaat met een aantal landen, w.o. Zuid-Afrika en Indonesië, nog meer dan vroeger al het geval was te koesteren. Het gaat volgens hem niet op dat men, zoals in het recente verleden mocht blijken, al te gemakkelijk bereid is om de bestaande taalverwantschap te offeren aan andere belangen. De heer Platteau pleit in dit opzicht overigens voor doorgedreven

acties teneinde de verdere achteruitgang van het Nederlands in de wereld te voorkomen.

De minister-president repliceert hierop dat hij zeer wel bekend is met het door de commissieleden aangehaalde probleem. Inzake het gebruik van het Nederlands in de contacten met de diplomatieke vertegenwoordigingen in België voert hij dan ook sedert lang onverdroten actie. Zo wordt er op niet in het Nederlands gestelde brieven die aan hem gericht worden, gereageerd door er op te wijzen dat het grootste deel van de bevolking in België Nederlandstalig is. Het probleem blijkt echter bijzonder taai te zijn, en zal derhalve een stelselmatig voortgezette aanpak vergen.

In de contacten vanuit Vlaanderen met Belgische ambassades in het buitenland stelt het probleem van de Nederlandsonkundigheid zich gelukkig vrijwel niet meer. De meeste Belgische diplomaten (enkele uitzonderingen niet te na gesproken) blijken op heden perfect tweetalig te zijn. In de contacten met buitenlandse overheden en internationale instellingen daarentegen is er een onmiskenbare tendens naar verengelsing. Al deze elementen tezamen maken dat de nodige taal-waakzaamheid geboden is, en dat waar mogelijk ook de nodige impulsen moeten worden gegeven voor het gebruik van het Nederlands. In zijn correspondentie met ambassades gebruikt de minister-president dan ook stelselmatig het Nederlands.

komst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten enerzijds, en de republiek Tunesië anderzijds, en de bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, de protocollen 1, 2, 3, 4 en 5, en de slotakte, ondertekend in Brussel op 17 juli 1995, wordt daarop eveneens aangenomen met 10 stemmen, bij 3 onthoudingen.

De verslaggever,

Stefaan PLATTEAU

De voorzitter,

Jef SLEECKX

III. STEMMINGEN

III.1. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd word het eerste artikel van het ontwerp van decreet unaniem goedgekeurd met 13 stemmen.

Artikel 2

Ter stemming gelegd wordt het tweede artikel van het voorliggende ontwerp van decreet aangenomen met 10 stemmen, bij 3 onthoudingen.

III.2. Eindstemming

Het geheel van het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Euro-mediterrane overeen-